

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

งานทรัพย์สินทางปัญญา
Intellectual Property

แผนงานวิจัยด้านการตลาดของสินค้าบนพื้นที่สูง
และการพัฒนาความเข้มแข็งของระบบงานวิจัย

โดย

สายทอง อินชัย และ เกื้อกุล จันทรรัตน์

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

รายงานฉบับสมบูรณ์

(Final Report)

งานทรัพย์สินทางปัญญา

Intellectual Property

แผนงานวิจัยด้านการตลาดของสินค้าบนพื้นที่สูง

และการพัฒนาความเข้มแข็งของระบบงานวิจัย

คณะทำงาน

สังกัด

สายทอง อินชัย

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

เกื้อกูล จันทรรัตน์

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

กันยายน 2559

กิตติกรรมประกาศ

งานทรัพย์สินทางปัญญา ขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ที่ได้ให้งบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ในการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาทั้งที่เป็นผลผลิตมาจากงานวิจัย และที่เป็นของชุมชน และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)ทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลในการดำเนินงานในครั้งนี้

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ และเกษตรกรในพื้นที่พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยเปือ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ คณะกรรมการหมู่บ้านบ้านเกียะ หมอยา และเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยน้ำขุ่น อ.แม่สรวย จ.เชียงราย แพทย์แผนไทยโรงพยาบาลแม่สรวย วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกกาแฟอาราบิก้าแม่ตั้น และเจ้าหน้าที่ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืนขุนดินน้อย วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าลายกะเหรี่ยงโบราณ และวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์บ้านห้วยต๋ม และเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินงานจนสามารถดำเนินการแล้วเสร็จได้

งานทรัพย์สินทางปัญญา

กันยายน 2559

บทคัดย่อ

ปีงบประมาณ 2559 งานทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการจัดแจ้ง/จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากผลงานวิจัย และทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนทั้งหมด 18 รายการ ได้แก่ ได้แก่ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ 1 รายการ คือ ชีวิตผลิตภัณฑ์ชนิดผงสำหรับป้องกันโรคจุดเน่าดำของพืช สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ 1 รายการ คือ กล้องพลาสติก อนุสิทธิบัตร 9 รายการ คือ (1) เครื่องร่อนปุ๋ยไล่เดือนดิน (2) กล้องพลาสติกแบบมีฝาล็อก (3) ชุดตากพริก (4) สูตรตำรับผลิตภัณฑ์รักษาโรคน้ำกัดเท้ามีส่วนประกอบสำคัญจากสารสกัดสาบเสือที่มีฤทธิ์ต้านเชื้อรา (5) สูตรตำรับผลิตภัณฑ์สตรอยด์จากาลัวที่มีส่วนผสมสารสกัดสะเดา (6) สูตรตำรับผลิตภัณฑ์กันแดดที่มีส่วนประกอบสำคัญจากสารสกัดสีฟันคนทาที่มีคุณสมบัติป้องกันรังสียูวี (7) สูตรตำรับผลิตภัณฑ์ลดรอยแผลเป็นที่มีส่วนประกอบจากสารสกัดใบขามียง (8) ส่วนผสมสารสกัดขมิ้นชันและขมิ้นแดง และ (9) คอนกรีตบล็อกผสมเซมัวร์ เครื่องหมายการค้า 4 รายการ คือ (1) เครื่องหมายการค้าของผลิตภัณฑ์ผ้าทอปางแดงใน (2) เครื่องหมายการค้าของผลิตภัณฑ์ผ้าทอโดเกอโอ (3) เครื่องหมายการค้าผลิตภัณฑ์ถ่านอัดแท่งบ้านศรีบุญเรือง และ (4) เครื่องหมายการค้ากาแฟแม่ตืน ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย 1 รายการ คือ ตำรับยาสมุนไพรสูตรขับสารพิษ ลิขสิทธิ์ 2 รายการ คือ (1) คู่มือโรคและการป้องกันรักษาโรคในสัตว์ และ (2) สมุนไพรและพืชท้องถิ่นบวเกอญอ บ้านขุนตั้นน้อย-บ้านปืพอ และติดตามสถานะทรัพย์สินทางปัญญา/แก้ไขเพิ่มเติม/ดำเนินการตามขั้นตอนการขอขึ้นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งหมด 67 รายการ

การดำเนินงานภายใต้กิจกรรมการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชน ได้ศึกษา ศึกษา รวบรวม สังเคราะห์ ผลิตภัณฑ์ องค์ความรู้และภูมิปัญญาของชุมชนบนพื้นที่สูง และขึ้นจดทะเบียน จำนวน 3 พื้นที่ ได้แก่ ทรัพย์สินทางปัญญาประเภทภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ตำรับยาสมุนไพรสูตรบำรุงร่างกาย) ในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยส้มบ้อย และทรัพย์สินทางปัญญาประเภทเครื่องหมายการค้า ใน 2 พื้นที่ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม (เครื่องหมายการค้า “โดเกอโอ”) และพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืนขุนตั้นน้อย (เครื่องหมายการค้า “กาแฟแม่ตืน”)

สารบัญเรื่อง

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญเรื่อง	ง
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 ผลงานที่เป็นรูปธรรมที่คาดว่าจะได้รับเมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้น และตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	1 1
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ	2
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความเป็นมาของระบบทรัพย์สินทางปัญญา	3
2.2 ความหมายของทรัพย์สินทางปัญญา	4
2.3 แนวคิดการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา	4
2.4 ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา	4
2.5 แนวทางการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา	5
	16
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	18
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน	
4.1 การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากผลผลิตงานวิจัย	19
4.1.1 จัดทะเบียน/จดแจ้งทรัพย์สินทางปัญญาใหม่ที่เกิดจากผลงานวิจัย	19
4.1.2 ติดตามสถานะทรัพย์สินทางปัญญา/แก้ไขเพิ่มเติม/ดำเนินการตามขั้นตอน การขอยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา	22
4.1.3 ปรับปรุงระบบบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา	22
4.2 การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชน	36
4.2.1 ศึกษา รวบรวม สังเคราะห์ ผลผลิตที่ องค์ความรู้และภูมิปัญญาของชุมชน บนพื้นที่สูง	36
4.2.2 จัดทะเบียน/จดแจ้งทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนบนพื้นที่สูง	52
4.2.3 เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา	53
4.3 รวบรวมความรู้จากการฝึกอบรม/สัมมนา	54
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	95
ตารางสรุปเปรียบเทียบแผนงานวิจัยกับผลงานวิจัย	96